

Remissvar
2015-06-16

Remissvar på rapporten *Översyn av den kommunala energi- och klimatrådgivningen*

Vännäs kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter på rapporten om översyn av den kommunala energi- och klimatrådgivningen. Svaret ska ha inkommit till miljö- och energidepartementet senast den 31 augusti 2015.

Rapporten tar upp fyra huvudsakliga förändringar som bör ske inom förordningen (1997:1322) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Ändringarna är följande:

1. Ändringar av förordningsnamn och bidragsbegrepp.
2. Ändringar avseende målgrupper och inriktning för rådgivning.
3. Tillkommande stöd i form av regionala utvecklingsledare.
4. Ändrade förutsättningar för stöd och stödets storlek.

1. Ändringar av förordningsnamn och bidragsbegrepp

Rapporten föreslår att ordet bidrag ändras till ordet stöd. Vännäs kommun har inget att erinra mot den föreslagna förändringen.

2. Ändringar avseende målgrupper och inriktning för rådgivning

Rapporten föreslår att rådgivningen inte längre ska omfatta transporter. Vännäs kommun har inget att erinra mot den föreslagna förändringen.

Vidare föreslår rapporten att rådgivningen särskilt ska rikta sig till de målgrupper som Statens energimyndighet anger som lokalt och regionalt prioriterade.

Vännäs kommun håller delvis med om skrivningen då det kan vara önskvärt att all rådgivning fungerar liknande, men menar att det samtidigt kan uppkomma brister i rådgivningen då lokala förutsättningar kan missas att ta hänsyn till i

Vännäs kommun

Kommunledningskontoret
Postadress SE-911 81 Vännäs
Besöksadress Ö Järnvägsgatan 1
Tel vx 0935-140 00
Org nr 212000-2841
Mejl vannas.kommun@vannas.se
Webb www.vannas.se

prioriteringarna vilket kan leda till minskad möjlighet till rådgivning. Kommunerna i Sverige har olika förutsättningar, bland annat beroende på geografiskt läge, och det är av yttersta vikt att dessa förutsättningar tas med när de prioriterade målgrupperna bestäms.

3. Tillkommande stöd i form av regionala utvecklingsledare

Regionala energikontor kan samordna den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

Vännäs kommun anser att det är positivt att de regionala energikontorens roll formaliseras men menar att det är viktigt att de regionala kontorens roll inte får ske på bekostnad av de kommunala kontorens möjligheter att ge rådgivning då det är de kommunala rådgivarna som har kontakten med kommunens invånare.

4. Ändrade förutsättningar för stöd och stödets storlek

Rapporten föreslår att antalet invånare i en kommun enskilt eller tillsammans med annan kommun ska överstiga 18 000 invånare för att stöd ska kunna sökas.

Vännäs kommun motsätter sig kraftigt förslaget till begränsning av stödet till invånarstarka kommuner. Rapporten menar att mindre kommuner kan ha svårighet att bemanna rådgivningen med kompetent personal och Vännäs kommun kan förstå den synpunkten men menar inte att lösningen är att försvåra rådgivningen för kommuner. Många befolkningssvaga kommuner, särskilt i de nordligaste länen, har även långa geografiska avstånd och därmed svårt att nå det önskade målet om 18 000 invånare även i ett samgående med andra kommuner i energirådgivningen. En stor risk är då att stödet äts upp av resekostnader mellan kommunerna och att rådgivning via personliga besök i praktiken inte kan ske.

För att kunna ha en hållbar energirådgivning är det av yttersta vikt att alla kommuner ska ha möjlighet att söka om medel för detta, oavsett storlek. Medborgaren måste ha möjlighet att få ta del av rådgivning via ett personligt möte oberoende av vilken kommun den bor i. I de nordliga länen är det av särskild vikt med energi- och klimatrådgivning då stora klimatmässiga vinster kan göras genom alternativa klimatkällor eftersom

medeltemperaturen under vinterhalvåret är lägre i dessa län än längre söderut. En nationell telefontjänst ger inte samma stöd som ett besök hos den kommunala energi- och klimatrådgivaren.

Enligt kapitel 3.3.1 i rapporten står det bland annat att framgångsfaktorer som bör värnas är *Kostnadsfritt* – att rådgivningen är kostnadsfri betyder att den är tillgänglig för alla, oavsett ekonomiska förutsättningar, *lokal förankring* – den lokala förankringen upplevs som en verklig styrka då det behövs lokala anpassningar... samt *Nationell täckning* – det faktum att rådgivningen finns i hela landet bidrar till dess trovärdighet.

Trots att rapporten räknar upp dessa tre faktorer som en framgångsfaktor tas inte hänsyn till någon av dem när begränsningen för stöd till befolkningsstarka kommuner har satts. Rapporten menar att ungefär ett trettiotal kommuner inte kommer att ha rådgivning i framtiden om befolkningskravet införs. Att kommuner väljer att inte samarbeta kan bero på förutsättningar som inte går att råda över. Statligt stöd ska uppmuntra till likabehandling av alla invånare och om lokal förankring, kostnadsfrihet och nationell täckning anses vara faktorer för framgång så måste stödet vara utformat så att detta går att uppnå.

Rapporten föreslår även att grunderna för stödets storlek ska regleras i föreskrifterna.

Bidragsbeloppet skiljer idag inte särskilt stort mellan olika kommuner, vilket gör att bidraget varierar från 40 öre per invånare till 114 kr per invånare.

Enligt rapporten önskar Energimyndigheten att beloppen i högre utsträckning baseras på de, enligt förslag 2, prioriterade målgrupperna som man vill att stödet ska gå till. Målgruppen för stödet bör även vara en faktor när stödet fördelas enligt rapporten.

Vännäs kommun ser en fara i att antal mottagare på ett större sätt än idag reglerar vilket stöd en kommun ska få, då detta kommer att gynna befolkningsmässigt större kommuner på bekostnad av de befolkningsmässigt mindre kommunerna. Ett

minskat bidrag kan omöjliggöra satsningar på energieffektivitet som idag kan uppnås.

Kunskapen hos den enskilda rådgivaren måste vara lika stor oavsett invånarantal i kommunen. I kommuner med endast en rådgivare kan kunskapen även behöva vara större än i kommuner där det finns flera rådgivare. Att låta bidragets storlek i större utsträckning vara beroende av befolkning försvårar kraftigt för mindre kommuner att kunna ge sina invånare en kompetent energi- och klimatrådgivning. Kommuner med stor andel småhus och bostadsrätter ska initialt gynnas framför kommuner med många hyresrätter enligt rapporten vilket gör att resursstarka kommuner som generellt sett har en hög andel bostadsrätter gynnas på bekostnad av mer resurssvaga kommuner som ofta har en högre andel hyresrätter.

Utöver vad Vännäs kommun har angett ovan har kommunen följande synpunkter på den föreslagna lydelsen av förordningen.

§ 6 – Ska antalet invånare överstiga 18 000 för kommunen enskilt eller tillsammans med annan kommun. Vännäs kommun anser att detta tillägg bör tas bort.

§ 8 – Den som utför energi- och klimatrådgivningar ska delta i de utbildningar för energi- och klimatrådgivare som anordnas av Statens energimyndighet. Det framkommer inte av denna text om det är samtliga utbildningar som menas eller om det är utbildning för att bli certifierad.

§ 10 – Grunderna för stödets storlek regleras i föreskrifterna. Vännäs kommun anser att det är viktigt att stödet är transparent och möjliggör energirådgivning för alla medborgare, oavsett vilken kommun i landet medborgaren bor i. Det nuvarande stödets storlek reglerar detta bättre.

§ 11 – Var och en av de kommuner som vill ha stöd... ska ansöka om det. Vännäs kommun anser att det kan bli problematiskt om kommuner måste gå samman för att kunna erhålla stöd om kravet på 18 000 invånare kvarstår, men att varje kommun ska ansöka för sig.

Sammanfattningsvis vill Vännäs kommun påtala vikten av att en kommunal energi- och klimatrådgivning ska finnas tillgänglig för samtliga medborgare i landet, oavsett storleken på medborgarens kommun. Vännäs kommun avstyrker kraftigt förslaget om en nedre befolkningsgräns för att erhålla stöd. För att alla medborgare ska ha tillgång till rådgivningen är det även viktigt att stödet inte i första hand baseras på antal mottagare, utan i första hand möjliggör för alla kommuner att ha möjlighet att erbjuda rådgivning.

Vänlig hälsning

Johan Söderling, S
Kommunstyrelsens ordförande

